

# Ankenævnet *for* Forsikring

Den 29. april 2020 blev i sag nr. 94481:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX  
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Tryg Forsikring A/S  
Klausdalsbrovej 601  
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

---

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. Af klageskema og vedhæftede klage af 20/11 2019 fra klagerens advokat fremgår bl.a.:

**"Kort redegørelse for sagen**

Tryg Forsikring har afvist forsikringsdækning

**Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**

Forsikringsdækning som følge af ulykken"

"Undertegnede klager på vegne af [klageren] over, at forsikringsselskabet Tryg Forsikring har afvist at yde forsikringsdækning i forbindelse med en anmeldt ulykkesskade, som skete den 7. marts 2018, hvor min klient kom personligt til skade.

Selskabet har afvist dækningen med henvisning til, at klager har udvist grov uagtsomhed, idet stigen og adgangsforholdene til taget ikke var sikret på tilstrækkelig vis

...

I skadeanmeldelsen har klager oplyst følgende om hændelsesforløbet: 'Jeg skulle op på taget og se på en kompressor, stigen skred til siden, og jeg faldt ned'

Hændelsesforløbet er endvidere beskrevet i politirapporten, hvoraf det blandt andet fremgår: 'Sagens person forklarede, [...] vedrørende arbejdet ved ... var han blevet rekvireret, da en køler var gået i stykker. Her kunne afhørte konstatere, at relæet på bygningens tag var defekt, og at der skulle bestilles en reservedel dertil. Denne del ville afhørte forevise ..., der var teknisk chef på stedet. ... kravlede derfor op ad stigen og op på taget. Da han var oppe, kravlede afhørte op. Da han nåede toppen og skulle fra stigen op på taget rykkede stigen sig pludseligt og afhørte faldt de cirka 4 meter ned på fortovet.'

Undertegnede har på vegne af klager gjort gældende, at anvendelsen af stigen ikke var en indlysende farlig handling, således at handlingen kan betragtes sig værende grov uagtsom.

Vurderingen af, om der er tale om grov uagtsomhed skal ske med udgangspunkt i FAL § 18, stk. 2. Bestemmelsen har følgende ordlyd: 'Har han fremkaldt forsikringsbegivenheden ved en uagtsomhed, der under de foreliggende omstændigheder må betegnes som grov, skal det under hensyn til skyldgraden og omstændighederne i øvrigt afgøres, om erstatning skal ydes og i bekræftende fald med hvilket beløb. Ved livsforsikring og ansvarsforsikring hæfter selskabet dog fuldt ud.'

Vurderingen af om der er tale om uagtsomhed, der under de foreliggende omstændigheder må betegnes som grov, skal ud fra bestemmelsens ordlyd således foretages under hensyn til skyldgraden og omstændighederne i øvrigt.

Arbejdstilsynets At-vejledning B.3.1.1-3 om brug af transportable stiger anviser som andre vejledninger fremgangsmåder, der opfylder de krav, der gælder i henhold til de pågældende bekendtgørelser.

Anlægsstiger skal altid sikres mod udskridning. Det gør man fx ved at fastgøre stigen fornedet eller ved at bruge en velegnet stigefod, jf. At-vejledning B.3.1.1-3 om brug af transportable stiger.

Endvidere følger det af bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992, at adgangsstiger skal være tilstrækkeligt meget højere end adgangsniveauet, således at stigen øverste del kan tjene som støtte ved færdsel til og fra stigen.

Tryg Forsikring begrundet sin afvisning med, at Arbejdstilsynet på grund af et tilsynsbesøg på skadedagen den 7. marts 2018 har udstedt et strakspåbud, idet det vurderes, at klager ikke har anvendt et egnet teknisk hjælpemiddel som adgangsvej til arbejdsstedets tag.

Påbuddet er begrundet med, at taget var ca. 3,8 meter over det underliggende fortov, at adgangsstigen ikke var tilstrækkeligt meget højere end taget, således at stigen øverste del kunne tjene som støtte ved færdsel til og fra stigen. Derudover var der ikke et andet sikkert holdepunkt over adgangsniveauet, og adgangsstigen var ikke sikret mod udskridning, jf. Tryg Forsikrings breve af 13. februar 2019, 18. februar 2019, 3. april 2019 samt 25. september 2019.

På baggrund af Arbejdstilsynets brev af 24. maj 2018 standsede ... Politi den 25. maj 2018 efterforskningen i sagen, idet der ikke var en rimelig formodning for, at der var begået noget strafbart. Arbejdstilsynet anfører i brevet af 24. maj 2018, at tilskadekomne er indehaver af virksomheden, og at der ifølge Arbejdstilsynets praksis normalt ikke rejses tiltale for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen mod en ansvarlig arbejdsgiver, som selv er kommet til skade, hvorfor Arbejdstilsynet ikke ønskede, at der skulle foretages yderligere i sagen.

Det fremgår endvidere af klagers mail til Tryg Forsikring den 17. februar 2019, at stigen var forsynet med en bom med riflet gummi fornedet, således at stigen var sikret mod udskridning. Af politiets fotomappe, foto 4, ses den påmonteret støtteanordning. Stigen var således forsynet med en stigefod, der skulle sikre stigen mod udskridning.

Tryg Forsikring begrundet desuden sin afvisning med, at adgangsstigen ikke var tilstrækkelig meget højere end taget, således at stigen øverste del kunne tjene som støtte til og fra stigen.

I klagers skrivelse til Tryg Forsikring den 9. marts 2019 påpeges det, at det kan være risikabelt, hvis stigen skal række én meter over taget, idet man i så fald skal udenom stigen for at komme ind på taget.

Denne betragtning er ligeledes fremført i FED 2002.445, hvor det anføres, at hvis stigen rækker én meter over tagrenden som nævnt i Arbejdstilsynets vejledning, vil det være forbundet med betydelig fare at anvende stigen, idet det vil være nødvendigt 'at krænge' sig uden om stigen for at komme ind på taget. Landsretten udtalte, at den omstændighed, at stigen ikke var placeret således, at den rakte cirka én meter op over tagkanten som foreskrevet i Arbejdstilsynets vejledning ikke kunne tillægges afgørende vægt, da den beskrevne fremgangsmåde efter vejledningen ikke nødvendigvis er den eneste forsvarlige måde at placere stiger på.

Henset til min klients årelange arbejds erfaring som ..., hans gentagne ture op ad stigen forinden ulykken den pågældende arbejdsdag, samt hans sædvanlige arbejdsmæssige fremgangsmåde ved anvendelse af stiger bør det ikke tillægges afgørende betydning, at stigen ikke rakte én meter op over tagkanten som foreskrevet i Arbejdstilsynets vejledning.

Undertegnede har på vegne af klager ligeledes gjort gældende, at det fremgår, at stigen ikke havde nogen fejl og mangler, og ifølge vidner var opstillet forsvarligt.

I den forbindelse har undertegnede henvist til Ankenævnet for Forsikrings kendelse af 18. marts 2002 i sag nr. 56.251 mod Tryg Forsikring, i hvilken sag Ankenævnet for Forsikring udtalte, at et fald fra en stige, som udgangspunkt, er et dækningsberettiget ulykkestilfælde. Det er således min opfattelse, at ulykkestilfældet havde været dækningsberettiget, såfremt forsikringstageren i sag nr. 56.251 havde været ædru, jf. brev af 7. august 2019 til Tryg Forsikring.

Det fremgår, at min klient var ædru, hvorfor ulykken som udgangspunkt er dækningsberettiget.

På baggrund af det ovenfor anførte er det således min klare opfattelse, at min klients anvendelse af stigen ikke var en indlysende farlig handling, der kan begrunde en afvisning af ydet dækning med henvisning til, at handlingen kan betragtes som værende grov uagtsom.

Ankenævnet for Forsikring skal således lægge følgende til grund ved sin vurdering:

at stigen var sikret mod udskridning

at stigen ikke i øvrigt havde nogen fejl og mangler

at stigen ifølge vidner var opstillet forsvarligt og på stabilt grundlag

at det i den konkrete situation ville have været forbundet med betydelig og større fare, såfremt stigen havde rakt én meter over taget."

Selskabet har i brev af 20/1 2020 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen drejer sig om, at vores kunde, i det følgende kaldet 'klageren', er kommet til skade med sin ryg og fod, da han faldt ca. 4 meter ned fra en stige.

Twisten for nævnet vedrører anerkendelsesspørgsmålet, herunder om skaden er forvoldt ved grov uagtsomhed og dermed undtaget forsikringsdækning.

## Sagsforløb

Den 6. november 2018 modtog vi en anmeldelse fra klageren, som oplyste, at han var kommet til skade med sin ryg og fod i forbindelse med sit arbejde, da han faldt ca. 4 meter ned fra en stige.

Klageren oplyste, at han skulle op på et tag for at se på en kompressor, da stigen skred ud til siden, og han faldt ned og brækkede ryggen og flækkede hælen. Skadeanmeldelsen er vedlagt som bilag 2.

I forbindelse med vores behandling af sagen, indhentede vi blandt andet politirapporten samt rapporten fra Arbejdstilsynet, jf. bilag 3.

På baggrund af oplysningerne i politirapporten samt rapporten fra Arbejdstilsynet, afviste vores skadeafdeling den 13. februar 2019 at yde dækning for skaden med henvisning til, at skaden var forvoldt ved grov uagtsomhed. Brevet er vedlagt som bilag 4.

Vores klageansvarlige afdeling har fastholdt vurderingen i brev af 3. april 2019. Brevet er vedlagt som bilag 5.

## Vores vurdering

Efter modtagelsen af klagen via Ankenævnet, har vi haft lejlighed til at gennemgå sagen på ny, men har ikke fundet anledning til at ændre afgørelsen.

Det er fortsat vores vurdering, at klageren har forvoldt skaden ved grov uagtsomhed, og vi kan derfor ikke yde dækning for skaden.

Ved vurderingen har vi lagt vægt på, at Arbejdstilsynet på baggrund af et tilsynsbesøg på skadedagen den 7. marts 2018 har udstedt et strakspåbud, idet det vurderes, at klageren ikke har anvendt et egnet teknisk hjælpemiddel som adgangsvej til arbejdsstedet på tag.

Påbuddet er givet med den begrundelse, at taget var ca. 3,8 meter over det underliggende fortov, og at adgangssten, med sine 3,9 meter, ikke var tilstrækkeligt meget højere end taget, således at stigen øverste del kunne tjene som støtte ved færdsel til og fra stigen.

Derudover var der ikke et andet sikkert holdepunkt over adgangsniveauet, og adgangssten var ikke sikret mod udskridning, eller at den kunne vippe rundt som sket.

Vi har også lagt vægt på, at klageren er ejer af – og eneste medarbejder i virksomheden, og at han derfor har en pligt til at gøre sig bekendt med, hvilke sikkerhedsregler der gælder i forbindelse med arbejde på tag. Det er endvidere vores påstand, at de fleste mennesker godt ved, at der er en vis risiko forbundet med arbejde på et tag, da der ofte vil være tale om arbejde i flere meters højde, og som fagmand burde denne risiko så meget desto mere have været kendt for klageren. Han burde derfor også have vidst, at der burde tages visse forholdsregler i forbindelse med et sådant arbejde.

Det er vores opfattelse, at stigen ikke var kommet i ubalance og skredet ud til siden, såfremt klageren havde iagttaget de ovenfor nævnte sikkerhedsforanstaltninger, og skaden var dermed ikke sket. Det er derfor vores opfattelse, at der er en direkte sammenhæng mellem klagerens manglende iagttagelse af disse sikkerhedsforanstaltninger og ulykken.

Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at klageren da også efterfølgende har erkendt, at der ved sådanne opgaver fremover skal anvendes en længere stige, og at der skal to mand på opgaven, eventuelt med anvendelse af lift, for at undgå at noget lignende sker igen.

Vi finder på baggrund af det ovenfor anførte, at klageren burde have indset, at anvendelsen af en stige, der hverken var sikret mod udskridning eller sikret mod at kunne vippe rundt i forbindelse med arbejde på tag i ca. 3,8 meters højde indebar en så indlysende fare for den skete skade, at hans handling må betragtes som groft uagtsom.

Vi fastholder derfor, at klageren har udvist grov uagtsomhed ved, i forbindelse med arbejde på et tag, der var ca. 3,8 meter over det underliggende fortov, at kravle op på en ca. 3,9 meter lang stige, der ikke var sikret mod udskridning eller sikret mod at kunne vippe rundt, og uden at iagttage andre former for sikkerhedsforanstaltninger, som f.eks. iførelse af sikkerhedsline, anvendelse af lift eller fodmand, hvorfor vi ikke kan anerkende det anmeldte ulykkestilfælde som dækningsberettigende i henhold til ulykkesforsikringen, jf. forsikringsbetingelsernes punkt 6.2.1 samt forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2.

Klagerens advokat har over for nævnet anført, at den anvendte stige var sikret mod udskridning, idet den var forsynet med en bom med riflet gummi forneden.

Arbejdstilsynets afgørelse er truffet på baggrund af en besigtigelse af arbejdsforholdene på stedet samt de anvendte arbejdsredskaber – herunder den anvendte adgangsstige. Forholdet er således indgået i Arbejdstilsynets vurdering.

Vi skal i den forbindelse også bemærke, at det af Arbejdstilsynets rapport fremgår, at stigen hverken var sikret mod udskridning eller mod at stigen kunne vippe rundt, og at skaden netop skete ved at stigen vippede rundt.

Klagerens advokat anfører også, at vores argument om, at adgangsstien ikke var tilstrækkeligt meget højere end taget, således at stigens øverste del kunne tjene som støtte til og fra stigen ikke holder, idet det kan være risikabelt, hvis stigen skal række en meter over taget, da man i så fald skal udenom stigen for at komme ind på taget. Advokaten henviser i den forbindelse til FED 2002.445, som omhandlede spørgsmålet om, hvorvidt en arbejdsgiver var ansvarlig for en skorstensfejerens fald fra tag med stige, selvom stigen ikke var opsat i overensstemmelse med retningslinjerne i Arbejdstilsynets stigaregulativ.

Efter det oplyste om den konkrete arbejdsopgave, skorstensfejerens uddannelse og omstændighederne i øvrigt, fandt landsretten det ikke godtgjort, at skorstensfejeren havde udvist ansvars-pådragende forhold.

Det fremgår af præmisserne for dommen, at Landsretten tillagde det væsentlig betydning, at stigen ifølge oldermænd i Brancheforeningen for Skorstensfejerlauget havde været placeret i overensstemmelse med den i årelang praksis benyttede opstilling af stiger inden for skorstensfejerhvervet.

Af oldermændens udtalelse fremgår, at en skorstensfejer er særligt uddannet i, hvordan man arbejder på en tagstige, og at han altid bevæger sig med begge hænder fri. Det er således forbundet med en betydelig fare for en skorstensfejer at anvende stigen, hvis den rækker 1 meter over tag-

renden, som nævnt i Arbejdstilsynets vejledning, da det i så fald vil være nødvendigt at 'krænge' sig udenom stigen for at komme ind på taget.

Som det fremgår, blev der lagt betydelig vægt på den sagkyndiges udtalelse, samt det oplyste om skorstensfejerens særlige uddannelse. Der er således efter vores opfattelse tale om en konkret begrundet afgørelse, og dommens begrundelse og resultat kan derfor efter vores opfattelse ikke anvendes som en generel målestok i samtlige sager, hvor der sker skade i forbindelse med arbejde på tag.

Klageren er ikke uddannet skorstensfejer, og er ikke særligt uddannet i, hvordan man arbejder med en tagstige. Vi fastholder således, at klageren har udvist grov uagtsomhed, hvorfor vi ikke kan yde dækning for den indtrådte skade.

Vi skal slutteligt bemærke, at det forhold, at politiet har valgt at standse efterforskningen i sagen, idet der ikke er rimelig formodning for, at der er begået noget strafbart ikke har betydning for den forsikringsmæssige vurdering af sagen. Der er tale om to vidt forskellige vurderinger, foretaget på baggrund af to forskellige regelsæt."

Klagerens advokat har i brev af 18/12 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Tryg Forsikring anfører, at selskabet har lagt vægt på, at klager som fagmand har pligt til at gøre sig bekendt med sikkerhedsregler, der gælder i forbindelse med arbejde på tag, hvorfor han burde have vidst, at der burde tages visse forholdsregler i forbindelse med et sådant arbejde. Det skal hertil bemærkes, at klager netop har været bekendt med disse sikkerhedsregler, idet han i forbindelse med erhvervelse af stigen har købt og monteret bom med riflet gummi. Som det fremgår af politiets fotomappe, foto 4, var stigen på tidspunktet for ulykken forsynet med denne bom.

Det følger af At-vejledning B 3.1.1.3 om brug af transportable stiger, at sikring mod udskridning fx kan ske ved fastgørelse eller ved brug af velegnet stigefod. Det er således min klare opfattelse, at klager har iagttaget de fornødne sikkerhedsregler for så vidt angår stigens sikring mod udskridning. Det skal ligeledes bemærkes, at stigen ifølge vidner var opstillet forsvarligt, jf. politirapporten.

Endvidere bemærkes det, at ulykken ikke skete ved at stigen vippede rundt, som anført på side 2, afsnit 4 i Tryg Forsikring brev til Nævnet af 10. december 2019 samt i Arbejdstilsynets besøgsrapport af 7. marts 2018, men at stigen derimod skred ud til siden, jf. skadeanmeldelsen samt politirapporten. Såfremt stigen havde vippet rundt var min klient formentlig landet direkte på ryggen, og havde dermed sandsynligvis også slået sit hoved, hvilket ikke er tilfældet, idet min klient landede på sin ene fod og derefter faldt ned på ryggen.

Tryg Forsikring anfører vedrørende undertegnede henvisning til FED 2002.445, at afgørelsen efter selskabets opfattelse ikke kan anvendes som en generel målestok i samtlige sager, hvor der sker skade i forbindelse med arbejde på tag. Endvidere anføres det, at klager ikke er uddannet skorstensfejer og dermed ikke er særligt uddannet i, hvordan man arbejder med tagstige, hvorfor klager efter selskabets opfattelse har udvist grov uagtsomhed.

Hertil skal jeg venligst bemærke, at det er korrekt, at klager ikke er uddannet skorstensfejer, men at det ikke udelukkende er skorstensfejere, der udfører arbejde på tage, og dermed ikke er de eneste fagfolk, der benytter sig af tagstiger som arbejdsredskab.

Selvom afgørelsen er begrundet i sagens konkrete omstændigheder og dermed sandsynligvis ikke kan anvendes som generel målestol i samtlige sager, hvor der sker skade i forbindelse med arbejde på tag, er det min opfattelse, at afgørelsen kan anvendes som målestok i dette tilfælde, idet sagernes faktiske omstændigheder er sammenlignelige.

Det skal i denne forbindelse fremhæves, at klager havde begge hænder frie ved sin færden på stigen. Ligeledes er det efter karakteren af klagers arbejde risikabelt, hvis stigen skal række én meter over taget, idet man i så fald skal uden om stigen for at komme ind på taget, jf. klagers skrivelse til Tryg Forsikring af 9. marts 2019 (vedlagt klagen af 20. november 2019 som bilag 12).

Det er således, henset til klagers årelange arbejdserfaring som ..., hans gentagne gange op ad stigen forinden ulykken den pågældende dag, samt hans sædvanlige arbejdsmæssige fremgangsmåde ved anvendelsen af stiger, forsat min klare opfattelse, at klagers anvendelse af stigen ikke var en indlysende farlig handling, der kan begrunde en afvisning af ydet dækning med henvisning til, at handlingen kan betragtes som værende grov uagtsom."

Selskabet har i brev af 20/1 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Klagerens advokat anfører fortsat, at klageren har iagttaget de fornødne sikkerhedsregler for så vidt angår stogens sikring mod udskridning. Vi er ikke enige med advokaten heri, og Arbejdstilsynet har da også vurderet, at stigen hverken var sikret mod udskridning eller mod at stigen kunne vippe rundt.

Vi bemærker i øvrigt, at klagerens advokat i sit brev af 18. december medgiver, at ulykken netop skete, fordi stigen skred ud til siden. Vi fastholder således, at der er en direkte sammenhæng mellem klagerens manglende iagttagelse af disse sikkerhedsregler og ulykken.

Det er fortsat vores opfattelse, at FED 2002.445 ikke er sammenlignelig med denne sag. Der er tale om en konkret begrundet afgørelse, hvor der blev lagt betydelig vægt på skorstensfejerens særlige uddannelse, og dommens begrundelse og resultat kan derfor ikke anvendes som generel målestok i samtlige sager, hvor skadelidte har benyttet sig af en tagstige som arbejdsredskab.

Vi fastholder således vores afvisning af skaden, da skaden efter vores opfattelse er forvoldt ved grov uagtsomhed."

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 23/1 2020, hvori det bl.a. er anført:

"Tryg Forsikring fastholder fortsat, at klager ikke har iagttaget de fornødne sikkerhedsregler for så vidt angår stogens sikring mod udskridning. Det skal hertil igen bemærkes, at stigen var forsynet med bom med riflet gummi, jf. politiets fotomappe, foto 4, hvilket efter At-vejledningens pkt. B 3.1.1.3 betragtes som en sikring af stigen mod udskridning. Det er således fortsat min klare opfattelse, at klager har iagttaget de fornødne sikkerhedsforholdsregler, og at stogens udskridning således ikke kan tilregnes klager som en grov uagtsom fremkaldelse af forsikringsbegivenheden.

Endvidere anfører Tryg Forsikring endnu engang, at afgørelsen i FED 2002.445 ikke kan anvendes som en generel målestok i samtlige sager, hvor skadelidte har benyttet sig af en tagstige som arbejdsredskab. Hertil skal jeg venligst bemærke, at selvom afgørelsen er begrundet i sagens konkrete omstændigheder og dermed sandsynligvis ikke kan anvendes som generel målestok i samtlige sager, hvor skadelidte har benyttet sig af en tagstige, er det min opfattelse, at afgørelsen kan anvendes som målestok i dette tilfælde, idet sagernes faktiske omstændigheder er sammenlignelige, jf. mit brev til Ankenævnet for Forsikring af 18. december 2019.

På baggrund af ovenstående er det forsat min opfattelse, at klagers anvendelse af stigen ikke var en indlysende farlig handling."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen herunder politiets fotos af stigen og ulykkesstedet. Af politiets anmeldelsesrapport af 7/3 2018 fremgår bl.a.:

"Arbejdsulykke. Sagens person faldt 3-4 meter ned fra aluminiumsstige i forbindelse med arbejde på ... tag. Stigen havde ingen synlige fejl eller mangler og var ifølge vidner opstillet forsvarligt på stabilt underlag. Sagens person klagede over smerter i nakke og ryg efter faldet, men var ved bevidsthed under hele forløbet. Fløjet til behandling på hospitalet i [by].

...

Pa. ... tog kontakt til et af vidnerne på stedet. Han oplyste sit navn som værende ..., generalier som anført. Han blev skønnet rolig, ædru og egnet til afhøring. Han forklarede kort, at han sammen med tre andre netop havde parkeret bilen på ... parkeringsplads, da han ud af øjenkrogen så en mand falde ned af en stige. Umiddelbart så det ud som om han gled på et trin og faldt ned. Sammen med hans kammerater ydede de førstehjælp ved at støtte mandens nakke, samt hente tæpper imod kulden. Den tilskadekomne havde været ved bevidsthed under hele forløbet.

...

Vidnet ... forklarede kort, at han var teknisk chef på stedet og havde bestilt sagens person til at udføre noget arbejde på køleanlægget. Selve anlægget er at finde oppe på taget af bygningen. Sagens person skulle vise vidnet ... noget på køleanlægget, hvorfor de begge skulle op på taget. Vidnet kravlede først op ad stigen og op på taget. Da han havde stået lidt tid og ventet ved køleranlægget undrede han sig over hvor sagens person blev af, Han gik derfor retur til stigen og observerede sagens person ligge på jorden, samt at flere personer var i færd med at yde førstehjælp. Vidnet kunne påvise stedet hvor stigen havde stået, men grundet førstehjælpen var den blevet fjernet. Vidnet havde sat stigen ind i et depotrum og kunne fremvise denne ved politiets forlangende.

...

Vagtcentralen blev underrettet om sagens omstændigheder. De ville kontakte arbejdstilsynet og orientere dem om hændelsen mhp. at vurdere hvorvidt de ville ud på stedet Vi blev imidlertid anmodet om at sikre stedet og stigen.

Gerningsstedet er ved en cirka 4 m. høj mur øst for indgangsdøren til ... Der er anlagt fortorv med fliser og brosten nedenfor muren. Bygningen er forsynet med et fladt tag, der rager cirka en meter ud fra muren.

Gerningsstedsundersøgelsen viste at stigen havde ingen synlige fejl eller mangler og var ifølge vidner opstillet forsvarligt på stabilt underlag. Der var ikke umiddelbart is på taget, der kunne have forårsaget at stigen gled."



Af afhøringsrapport af et vidne af 7/3 2018 fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede, at han sammen med 3 andre jævnaldrende netop havde parkeret deres bil på parkeringspladsen ved ..., da han ud af øjenkrogen så en mand falde ned fra en stige, der var sat op ved bygningens facade. Det så ud som om manden mistede balancen, fordi hans fod gled på et trin. Han faldt ned og landede på ryggen på fliserne under stigen."

Af afhøringsrapport af et vidne af 7/3 2018 fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede, at han sad i sin bil sammen med ... på parkeringspladsen foran ... Bilen holdt parkeret med fronten ind mod bygningen, så han kunne se sagens person, der var ved at klatre op af en stige, der var opsat mod bygningens facade 5-8 meter væk. Stigen var af aluminium og stod på tørre fliser ved facaden. Da sagens person nærmede sig stigens top, vippede stigen en smule til den ene side, hvorved sagens person mistede balancen og faldt ned af stigen. Han ramte jorden en smule skråt, delvist med ryggen og delvist med den ene side."

Af afhøringsrapport af vidne af 7/3 2018 fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede, at han var teknisk chef på stedet og havde bestilt ..., som [klageren] var ene-ejer af, til at udføre noget arbejde på køleanlægget. Selve anlægget var at finde oppe på taget af bygningen.

Da [klageren] ville vise afhørte noget på køleanlægget, ville de begge op på taget. Afhørte kravlede først op ad stigen og op på taget. Da han havde stået lidt tid og ventet ved køleanlægget undrede han sig over hvor [klageren] blev af. Han gik derfor retur til stigen og observerede ham ligge på jorden, samt at flere personer var i færd med at yde førstehjælp. Afhørte oplyste, at han hverken havde set eller hørt [klageren] falde ned af stigen."

Af Arbejdstilsynets besøgsrapport af 7/3 2018 fremgår bl.a.:

## **"Strakspåbud**

Virksomheden har i dag fået et påbud om at rette op på forhold, som strider mod arbejdsmiljølovgivningen. I skal bringe forholdene i orden straks.

I har fået påbud om at anvende et egnet teknisk hjælpemiddel som adgangsvej til arbejdssted på tag, fordi vi så/fik oplyst følgende:

Virksomhedens indehaver arbejdede med service på en kølekompressor på bygningens tag ca. 3.8 m over det underliggende fortov. Som adgangsvej til taget blev anvendt en Ca. 3.9 m lang aluskydestige.

Det kunne konstateres, at

- adgangsstigen ikke var tilstrækkeligt meget højere end adgangsniveauet, således at stigens øverste del kunne tjene som støtte ved færdsel til og fra stigen.
- der ikke var et andet sikkert holdepunkt.
- adgangsstigen ikke var sikret mod udskridning.

Under færdsel på stigen på vej til taget vipper stigen rundt og virksomhedens indehaver Falder ned og kommer alvorligt til skade.

Arbejdstilsynet vil nu vurdere, om der er grundlag for at melde virksomheden til politiet eller give den en bøde. Det er Fast praksis, når virksomheden har fået strakspåbud af denne art.

## **Overvejelse om eventuel straf**

Arbejdstilsynet vil vurdere, om der er grundlag for at melde virksomheden til politiet eller give den en bøde. Det er fast praksis, når Arbejdstilsynet undersøger en alvorlig arbejdsulykke eller når en virksomhed ikke har efterkommet påbud fra Arbejdstilsynet.

## **Information om besøget**

Arbejdstilsynet indhentede på besøget dokumentation og/eller prøver i form af billeder."

Af Arbejdstilsynets afgørelse af 9/3 2018 fremgår bl.a.:

### **"Afgørelse Sag**

Vi sender her den afgørelse, som vi afgav på vores tilsynsbesøg den 7. marts ...

### **Strakspåbud**

Virksomheden påbydes at anvende et egnet teknisk hjælpemiddel som adgangsvej til arbejdssted på tag, herunder at sikre et sikkert holdepunkt over adgangsniveauet og sikre løs stige mod udskridning.

I skal efterkomme påbuddet straks.

I skal orientere alle ansatte, der er berørt af påbuddet.

I skal senest den 16. marts 2018 give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet.

...

### **Begrundelse for påbuddet**

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at virksomheden, på ulykkestidspunktet, ikke har anvendt et egnet teknisk hjælpemiddel som adgangsvej til arbejdsstedet på tag. Dette begrundes med, at

- adgangsniveauet/taget var ca. 3.8 m over det underliggende fortov.
- adgangsstigen ikke var tilstrækkeligt meget højere end adgangsniveauet, således at stigens øverste del kunne tjene som støtte ved færdsel til og fra stigen.
- der ikke var et andet sikkert holdepunkt.
- adgangsstigen ikke var sikret mod udskridning.

### **Sagens oplysninger**

Arbejdstilsynet har d. 7. marts 2018 besøgt ... i anledning af en arbejdsulykke, hvor virksomhedens indehaver ... faldt ned fra en stige og kom alvorligt til skade.

Ved besøget talte Arbejdstilsynet med teknisk chef hos ... som havde rekvireret virksomheden til at servicere en kølekompressor på bygningens tag.

Ligeledes talte Arbejdstilsynet med ..., som havde overværet ulykken. Arbejdstilsynet fik oplyst, at

- [Klageren], som adgang til bygningens tag selv havde medbragt en aluskydestige.
- [Klageren] på ulykkestidspunktet var på vej op ad stigen til bygningens tag.
- Stigen under færdslen vipper rundt, hvorved [klageren] falder ned på fortovet og kommer til skade med ryggen.

Arbejdstilsynet kunne konstatere, at

- adgangsniveauet/taget var ca. 3,8 m over det underliggende fortov.
- aluskydestigens max. længde var 3,9 m.
- der ikke var noget sikkert holdepunkt over adgangsniveauet.
- adgangsstigen ikke var sikret mod udskridning/at den kunne vippe rundt.

## Anvendte regler

- § 45, stk. I og § 77, stk. I, i lovbekendtgørelse nr. 1081 af 19. september 2017 af lov om arbejdsmiljø.
- § 5 og § 17, stk. I bilag I pkt. 6.39 og 6.41, i bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med senere ændringer."

Af politiets afhøringsrapport af klageren af 16/3 2018 fremgår bl.a.:

"Afhørte oplyste, at han var ene ejer af firmaet ... Han var ligeledes den eneste medarbejder i virksomheden. Vedrørende arbejdet ved ... var han blevet rekvireret, da en køler var gået i stykker. Her kunne afhørte konstatere at relæet på bygningens tag var defekt og at der skulle bestilles en reservedel dertil. Denne del ville afhørte forevise ..., der var teknisk chef på stedet. ... kravlede derfor op ad stigen og op på taget. Da han var oppe kravlede afhørte op. Da han nåede toppen og skulle fra stigen op på taget rykkede stigen sig pludseligt og afhørte faldt de cirka 4 meter ned på fortorvet. Afhørte faldt bagover og landede direkte på sin ryg ved faldet. Efter faldet kom flere unge hen til ham. En kvinde bad ham blive liggende og holdt hans nakke. Andre hentede tæpper til ham og der blev ligeledes ringet 112. Han blev derefter fløjet til [sygehus], hvor han var indlagt frem til mandag d. 12 marts. Derefter blev han overflyttet til [sygehuse], hvor han var nogle dage indtil han blev udskrevet. Vedrørende stigen oplyste afhørte at det var hans og mente også at burde være sikker nok, da den er bredere ved foden. Afhørte havde været oppe på taget flere gange i forbindelse med arbejdet på køleren. Da han faldt ned var det hans 3 tur oppe på taget."

Af mail fra klageren til Arbejdstilsynet af 28/3 2018 fremgår bl.a.:

"Jeg skal give besked om at jeg har efterkommet jeres påbud. Jeg må samtidig undskylde forsinkelsen. Jeg skulle først hjem fra sygehuset, med brækket ryg, og trykket ribben og forstuvet fod. Jeg vil gøre opmærksom på at ... er et enkelt mands firma med en ansat, og det er mig. Og er fuldstændig klar over at ved evt. lignende opgaver skal der anvendes længere stige, samt 2 mand på opgaven, evt. lift."

Af skadesanmeldelsen af 6/11 2018 fremgår bl.a.:

"Hvad er der sket?

Vælg en af nedenstående situationer Faldskade

...

Fortæl om skaden

Hvornår er skaden sket? 07.03.2018 kl.10:15

...

Hvordan er det sket

Beskriv, så godt du kan, hvorfor du faldt 4 meter ned fra tag, da stigen skred ud

...

Hvad er skadet

Hvor på kroppen er du kommet til skade? Brækkede ryggen, flækkede fod m.m.

Beskriv generne Smerter i fod og ryg.

...

Har du yderligere oplysninger om skaden? Ja

Skriv dine yderligere oplysninger om skaden her. Mit tøj blev klippet i stykker, mine briller ødelagt. Har gået på kommunal dagpenge. Ringede til jer lige efter, og fik at vide at jeg skulle vente indtil jeg vidste mere om evt. men. Jeg kunne indberette op til fem år efter, jeg tror ikke der bliver men."

Af selskabets spørgeskema til klageren af 15/11 2018, fremgår bl.a.: "Beskriv så udførligt og detaljeret som muligt, hvad der skete:

Jeg skulle op på taget og se på en kompressor, stigen skred ud til siden og jeg faldt ned.

Hvad var efter din mening den direkte årsag til, at skaden skete?

Stigen skred ud til siden.

Hvilke sikkerhedsforanstaltninger blev benyttet?

Godkendt stige, med bred bom på jorden.

Blev alle sikkerhedsforskrifter i forbindelse med tagarbejdet overholdt?

Efter min mening ja."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

### "3. Hvad dækker forsikringen

Forsikringen dækker følger af

- ulykkestilfælde.

...

Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.

#### **Årsagssammenhæng**

For at opnå dækning, skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen er egnet til at forårsage personskade. Det vil sige, om hændelsen i sig selv er nok til at forårsage/forklare skaden.

...

### **6. Generelle undtagelser**

...

6.2 Uanset din sindstilstand eller tilregnelighed på ulykkestidspunktet, dækker forsikringen ikke følger af ulykkestilfælde, du direkte eller indirekte har fremkaldt ved:

6.2.1

Forsæt eller når du har udvist grov uagtsomhed."

# Ankenævnet for Forsikring

13.

94481

## Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at han – mens han var på arbejde i egen virksomhed – kom til skade, idet han stod på en stige, som skred ud. Han faldt 4 meter ned og landede på fortovet. Han kræver dækning i henhold til ulykkesforsikringen, idet han ikke har handlet groft uagtsomt. Han har anført, at stigen ikke havde nogen fejl og mangler. Han har videre anført, at stigen var sikret mod udskridning, at stigen ifølge vidner var opstillet forsvarligt og på stabilt grundlag, og at det i den konkrete situation ville have været forbundet med betydelig og større fare, såfremt stigen havde rakt én meter over taget.

Selskabet har afvist at yde dækning for varigt mén. Selskabet har anført, at klageren har forvoldt skaden ved grov uagtsomhed ved at kravle op på en cirka 3,9 meter lang stige, der ikke var sikret mod udskridning eller mod at kunne vippe rundt, og uden at iagttage andre former for sikkerhedsforanstaltninger.

Arbejdstilsynet gav samme dag som ulykken klagerens virksomhed et strakspåbud om at anvende et egnet teknisk hjælpemiddel som adgangsvej til arbejdssted på tag, herunder at sikre et sikkert holdepunkt over adgangsniveauet og sikre løs stige mod udskridning. Arbejdstilsynet kunne konstatere, at adgangsniveauet/taget var ca. 3,8 m over det underliggende fortov, at stigens max. længde var 3,9 m, at der ikke var noget sikkert holdepunkt over adgangsniveauet, og at adgangsstigen ikke var sikret mod udskridning/at den kunne vippe rundt. Det fremgår videre af Arbejdstilsynets brev, at et vidne oplyste, at "stigen under færdslen vipper rundt, hvorved [klageren] falder ned på fortovet og kommer til skade med ryggen".

Af politiets gerningsstedsundersøgelse fremgår det, at "stigen havde ingen synlige fejl eller mangler og var ifølge vidner opstillet forsvarligt på stabilt underlag. Der var ikke umiddelbart is på taget, der kunne have forårsaget at stigen gled".

Af politiets afhøringsrapport af klageren fremgår det at "da han nåede toppen og skulle fra stigen op på taget rykkede stigen sig pludseligt og afhørte faldt de cirka 4 meter ned på fortovet ... Vedrørende stigen oplyste afhørte at det var hans og mente også at burde være sikker nok, da

den er bredere ved foden. Afhørte havde været oppe på taget flere gange i forbindelse med arbejdet på køleren. Da han faldt ned var det hans 3 tur oppe på taget."

Af politiets afhøringsrapport af den tekniske chef – der havde bestilt klageren til at udføre arbejdet – fremgår det, at "da [klageren] ville vise afhørte noget på køleanlægget, ville de begge op på taget. Afhørte kravlede først op ad stigen og op på taget. Da han havde stået lidt tid og ventet ved køleranlægget undrede han sig over hvor [klageren] blev af. Han gik derfor retur til stigen og observerede ham ligge på jorden, samt at flere personer var i færd med at yde førstehjælp. Afhørte oplyste, at han hverken havde set eller hørt [klageren] falde ned af stigen."

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 6.2.1, at forsikringen ikke dækker følger af ulykkestilfælde, der direkte eller indirekte er fremkaldt ved forsæt eller grov uagtsomhed.

Nævnet bemærker, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er selskabet, som skal bevise, at klageren har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed. Det er således selskabet, der skal bevise, at anvendelsen af stigen i den konkrete situation indebar en indlysende fare for den indtrådte ulykke.

Efter en gennemgang af sagen – herunder Arbejdstilsynets strakspåbud, politirapporterne og fotos af stigen – finder nævnet efter en samlet vurdering, at selskabet ikke har bevist, at klagerens anvendelse af stigen i den konkrete situation har indebåret en indlysende fare for den indtrådte ulykke, således at skaden er forvoldt ved grov uagtsomhed. Selskabet har derfor ikke været berettiget til at afvise klagerens krav.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af politiets gerningsstedsundersøgelse, at "stigen havde ingen synlige fejl eller mangler og var ifølge vidner opstillet forsvarligt på stabilt underlag". Nævnet bemærker, at fotos af stigen viser, at den er forsynet med sædvanlige plastikfodder med riller.

# Ankenævnet for Forsikring

15.

94481

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren skulle benytte stigen til at komme op på et tag. Ulykken er således ikke sket, mens klageren har benyttet stigen til at foretage længerevarende, vanskelige arbejdsopgaver. Stigen er benyttet efter sit normale formål, og højden på ca. 4 meter op til taget giver ikke i sig selv grundlag for at statuere, at brugen af stigen i den foreliggende situation må anses for at være groft uforsvarlig.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at en tekniske chef – der havde bestilt klageren til at udføre arbejdet – har forklaret, at han selv først var gået op på taget via stigen, hvorefter klageren skulle følge efter. Dette taler for, at anvendelsen af stigen ikke har indebåret en indlysende fare for den indtrufne ulykke, idet to personer – vidnet og klageren – begge må antages at have vurderet, at stigen kunne benyttes til det påtænkte, normale formål.

Det forhold – at Arbejdstilsynet har udstedt strakspåbud om anvendelse af et egnet teknisk hjælpemiddel som adgangsvej til arbejdssted på tag – kan ikke i sig selv føre til, at forholdet vurderes som groft uagtsomt.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal anerkende, at klageren ikke har handlet groft uagtsomt. Selskabet skal genoptage sagsbehandlingen og skal opføre og udbetale erstatning til klageren i overensstemmelse med aftalegrundlaget. En eventuel erstatning skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

# Ankenævnet *for* Forsikring

16.

94481

Klagegebyret tilbagebetales.

Svend Bjerg Hansen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels